

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

В.Г. Прушківський

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВВ 02 Фінансова діяльність суб'єктів господарювання

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет еконо-

міки та управління

(назва інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

освітня програма (спеціалізація)

Фінанси і кредит.

(назва спеціалізації)

„27” серпня 2019 року - 17 с.

Розробники: Набатова Ю.О., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від „27” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри

Фінанси, банківська справа та страхування

„27” 08 2019 року
(підпис)

(С. В. Шарова)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від „25” вересня 2019 року № 22

«25» вересня 2019 року

Голова

(підпис)

(В.В. Корольков)
(прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

„ ” 20 року

()
(підпис)

али)

Керівник групи

С.В. Шарова
(прізвище та ініці-

*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування</u> (Фінанси і кредит)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	4
Індивідуальне науково-дослідне завдання -30		Семестр	
Загальна кількість годин – 165		8	8
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 9,5	Освітній ступень: <u>бакалавр</u>	20	6
		Практичні, семінарські	
		20	4
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		95	125
		Індивідуальні завдання:	
		30 год. курсова робота	30 год. курс.р., контр.р.
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 29,6% до 70,4%

для заочної форми навчання - 7,4% до 92,6%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів системи теоретичних і практичних знань про категорії, поняття, механізми забезпечення ефективної фінансової діяльності суб'єктів підприємництва.

Завдання: вивчення змісту та основних напрямків фінансової діяльності підприємств, способів і методів забезпечення ліквідності підприємства та його фінансової рівноваги, методів формування власного та позичкового капіталу підприємства, особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання у сфері зовнішньоекономічних відносин та організації фінансових взаємовідносин підприємств з державою; оволодіння практичними навичками використання можливих форм фінансування підприємств.

Оволодіння дисципліною «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» дозволить майбутнім бакалаврам знати: організацію та завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання; форми фінансового забезпечення суб'єктів господарювання; класифікацію суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу та особливості їх фінансування; поняття та джерела формування власного капіталу підприємства; сутність самофінансування як внутрішнього джерела фінансування підприємства; формування дивідендної політики; механізм фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів; фінансові аспекти реорганізації підприємств; сутність фінансового інвестування підприємства; оцінювання вартості підприємства,

Вміти: формувати теоретичну базу, необхідну для подальшої організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання; оцінювати фінансові взаємовідносини підприємств різних форм організації бізнесу; застосовувати основні прийоми фінансування підприємств за рахунок власного та позичкового капіталу; об'єктивно оцінювати та аналізувати фінансові аспекти реорганізації підприємств; оволодіти основними підходами до оцінювання фінансових інвестицій та вартості підприємства.

У результаті вивчення дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; **ЗК01**
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; **ЗК02**
- здатність планувати та управляти часом; **ЗК03**
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні; **ЗК06**
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; **ЗК07**
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК08.

- здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК11**

б) фахові компетентності:

Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК03 Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК04 Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК06 Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК07 Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК08 Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09 Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК10	Розуміння визначенні фінансової діяльності суб'єктів господарювання, капіталу підприємства, форм фінансування та критеріїв прийняття фінансових рішень.
	Здатність до організації та здійснення рішень щодо вибору правової форми організації бізнесу.
	Здатність обирати, обґрунтовувати та використовувати необхідні методи та інформаційні технології для збирання та аналізу щодо формування власного капіталу підприємства..
	Здатність обчислювати внутрішні джерела фінансування підприємств, розрізняти їх класифікацію, розраховувати чистий грошовий потік, складати звіт про рух грошових коштів.
	Здатність застосовувати економічні-математичні методи щодо розрахунку дивідендної політики підприємства та розрахування відсоткових премій за цінними паперами.
	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування
	Здатність застосовувати методи аналізу взаємозв'язків між явищами відповідно до мети дослідження і наявної інформації, оцінювати ефекти впливу факторів на результат, що необхідно для прийняття оптимальних управлінських рішень
	Здатність аналізувати динаміку складних соціально-економічних явищ та здійснювати порівняльний аналіз
	Здатність до діагностики стану зовнішніх факторів впливу на фінансову діяльність підприємства.
	Здатність використовувати методику обчислення та застосування прогностичних розрахунків для складання бюджету підприємства.
	Здатність здійснювати вибіркові спостереження фінансової діяльності суб'єктів господарювання, в залежності від можливості їх подальшої оцінки та аналізу.

очікувані програмні **результати навчання:**

- впроваджувати основні напрямки фінансової діяльності суб'єктів господарювання, використовувати способи і методи забезпечення їх ліквідності та фінансової рівноваги ;
- вміти застосовувати методи формування власного та позичкового капіталу суб'єктів господарювання реального сектору економіки;
- демонструвати знання та практичне їх застосування з організації діяль-

ності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин;

- використовувати на практиці економічної доктрини самофінансування, методів і форм фінансового контролю;

- впроваджувати у фінансову практику підприємств бюджетування;

- вміти здійснювати аналіз функціонування організації фінансової діяльності фінансових установ;

- оволодіння навичками управління фінансовою діяльністю державних і комунальних установ та організацій;

- формувати результати та основні засади організації фінансової діяльності громадських та інших організацій, що виконують суспільно корисну діяльність.

3. Анотація навчальної дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Зміст та особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм. Джерела фінансування підприємств.

Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання

Капітал підприємства та його економічна сутність. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Організація фінансової діяльності підприємств. Форми фінансування підприємств. Критерії прийняття фінансових рішень

Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.

Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання без створення юридичної особи. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств, господарських товариств, іноземних підприємств та кооперативів. Фінансова діяльність державних і казенних підприємств. Фінансування спільної діяльності підприємств на основі договорів кооперації

Тема 3. Формування власного капіталу підприємств.

Власний капітал, його функції та складові. Статутний капітал і корпоративні права підприємства. Резервний капітал підприємства, його види та джерела формування. Збільшення статутного капіталу підприємства. Зменшення статутного капіталу підприємств

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.

Класифікація внутрішніх джерел фінансування підприємства. Самофінансування підприємств. Чистий грошовий потік (Cash-flow). Звіт про рух грошових коштів

Тема 5. Дивідендна політика підприємств.

Суть дивідендної політики і фактори, що на неї впливають. Порядок нарахування дивідендів. Форми виплати дивідендів. Інструменти дивідендної політики. Методи нарахування дивідендів. Оподаткування дивідендів. Ефективність дивідендної політики.

Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позикового капіталу.

Позичковий капітал підприємства, його ознаки та складові. Фінансові кредити. Облігації підприємств. Комерційні кредити. Факторинг.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Основні аспекти формування фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Фінансовий контролінг та бюджетування.

Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.

Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності підприємства. Загальні передумови реорганізації. Укрупнення підприємства. Реорганізація підприємства, спрямована на його розукрупнення. Перетворення як особлива форма реорганізації.

Тема 8. Фінансові інвестиції підприємств.

Сутність і класифікація фінансових інвестицій підприємства. Довгострокові фінансові інвестиції. Поточні фінансові інвестиції. Оцінка доцільності фінансових інвестицій.

Тема 9. Оцінка вартості підприємств.

Необхідність, завдання і принципи експертної оцінки вартості підприємства. Вартість капіталу підприємства. Підходи до оцінки вартості підприємства. Практична робота з оцінки вартості підприємства.

Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.

Компетенції фінансових служб у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Регулювання розподілу виручки від зовнішньоекономічної діяльності в іноземній валюті. Розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. Митне оформлення та оподаткування зовнішньоторговельних операцій.

Тема 11. Фінансовий контролінг.

Сутність, необхідність та основні завдання фінансового контролінгу. Стратегічний фінансовий контролінг. Оперативний фінансовий контролінг. Координація як центральна функція контролінгу. Внутрішній аудит (ревізія) в системі функцій контролінгу. Методи контролінгу.

Тема 12. Бюджетування на підприємстві.

Бюджетування як функція фінансового контролінгу. Принципи бюджету-

вання. Способи бюджетування. Система бюджетів на підприємстві. Визначення потреби підприємства в капіталі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Зміст та особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм. Джерела фінансування підприємств.												
Тема1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання	8	1	1	-		5	7,5	0,3	-			7,2
Тема2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	9	1	1	-		6	12,0	0,4	-			11,6
Тема3. Формування власного капіталу підприємств	10	2	2	-		7	12,0	0,3	0,5			11,2
Тема4. Внутрішні джерела фінансування підприємств	13	2	2	-		7	12,0	0,7	0,5			10,8
Тема5. Дивідендна політика підприємств.	10	2	2	-		7	12,0	0,7	0,5			10,8
Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позикового капіталу	10	2	2	-		7	12,0	0,6	0,5			10,9
Разом за змістовим модулем 1	67,5	10	10	-		47,5	67,5	3	2			62,5

Змістовий модуль 2.												
Змістовий модуль 2. Основні аспекти формування фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Фінансовий контролінг та бюджетування.												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема1. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	8	1	1	-		5	7,5	0,3	-			7,2
Тема2. Фінансові інвестиції підприємств.	9	1	1	-		6	12,0	0,4	-			11,6
Тема3. Оцінка вартості підприємств.	10	2	2	-		7	12,0	0,3	0,5			11,2
Тема4. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	13	2	2	-		7	12,0	0,7	0,5			10,8
Тема5. Фінансовий контролінг.	10	2	2	-		7	12,0	0,7	0,5			10,8
Тема6. Бюджетування на підприємстві.	10	2	2	-		7	12,0	0,6	0,5			10,9
Разом за змістовим модулем 2	67,5	10	10	-		47,5	67,5	3	2			62,5
Усього годин	135	20	20	-		95	135	6	4	-		125
Модуль 2												
ІНДЗ (курсова робота)	30		-	-	30	-	30		-	-	30	
Усього годин	165	40	20		30	95	165	6	4		30	125

**Орієнтовна тематика курсових робіт з дисципліни
"Фінансова діяльність суб'єктів господарювання"**

1. Організація бізнесу у вигляді приватного підприємства
2. Фінансова діяльність ТОВ в Україні та зарубіжний досвід
3. Організація фінансово-господарської діяльності у формі акціонерного товариства
4. Порівняльна характеристика фінансової діяльності повних, командитних та товариств з додатковою відповідальністю

5. Організація фінансової діяльності у формі кооперативів
6. Фінансова діяльність підприємств з іноземними інвестиціями
7. Особливості спільної діяльності на основі договорів кооперації без створення юридичної особи
8. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання без створення юридичної особи
9. Особливості фінансової діяльності державних і казенних підприємств
10. Формування статутного капіталу підприємств
11. Резервний капітал підприємства. Джерела формування та можливості використання
12. Збільшення статутного капіталу підприємства як засіб мобілізації фінансових ресурсів
13. Зменшення статутного капіталу підприємства
14. Самофінансування підприємства як основа внутрішнього фінансування
15. Чистий грошовий потік підприємства як основне джерело внутрішнього фінансування
16. Особливості дивідендної політики підприємства
17. Кредитоспроможність підприємства та кредитне забезпечення залучення позичкового капіталу
18. Кредити в іноземній валюті як джерело зовнішнього фінансування
19. Фінансування позичкового капіталу підприємства за рахунок емісії облігацій
20. Залучення позичкового капіталу за рахунок комерційних кредитів
21. Фінансові аспекти реорганізації підприємств шляхом укрупнення та розукрупнення
22. Фінансове інвестування підприємства як ефективне вкладення залученого капіталу
23. Вартість залучення фінансових ресурсів підприємства як елемент оцінки вартості бізнесу
24. Особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства
25. Фінансові аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємств
26. Оперативний контролінг на підприємстві
27. Стратегічний фінансовий контролінг
28. Бюджетування на підприємстві як функція фінансового контролінгу
29. Оперативний контролінг на підприємстві
30. Фінансування позичкового капіталу підприємства за рахунок емісії облігацій

5. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття є одним з аудиторних видів робіт, спрямованих, насамперед, на розвиток навичок самостійної роботи при вивченні дисципліни

«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» з метою поглиблення і розширення знань в області використання статистичних методів і засобів аналізу в практичній діяльності підприємства.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання	1	0,2
2	Особливості фінансування суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу	1	0,2
3	Формування власного капіталу підприємства	2	0,2
4	Внутрішні джерела фінансування підприємства	2	0,4
5	Внутрішні джерела фінансування підприємства	2	0,2
6	Фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів	2	0,4
7	Фінансова реорганізація підприємства	2	0,4
8	Інвестування підприємства	2	0,4
9	Оцінювання вартості підприємства	2	0,4
10	Фінансовий контролінг на підприємстві	1	0,4
11	Бюджетування на підприємстві.	2	0,4
12	Фінансування позичкового капіталу підприємства за рахунок емісії облігацій	1	0,4
	Разом	20	4

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання	6	10
2	Особливості фінансування суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу	5	10
3	Формування власного капіталу підприємства	6	10
4	Внутрішні джерела фінансування підприємства	6	10
5	Внутрішні джерела фінансування підприємства	9	10
6	Фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів	9	10
7	Фінансова реорганізація підприємства	9	10
8	Інвестування підприємства	9	10
9	Оцінювання вартості підприємства	9	10
10	Фінансовий контролінг на підприємстві	9	11
11	Бюджетування на підприємстві.	9	12
12	Фінансування позичкового капіталу підприємства за рахунок емісії об-	9	12

	лігацій		
	Разом	95	125

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – виконання курсової роботи згідно Методичним вказівкам до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання».

для студентів заочної форми навчання – виконання курсової роботи та контрольної роботи згідно Методичним вказівкам до виконання контрольних робіт та курсової роботи з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

10. Методи навчання

Навчальний процес у національному університеті «Запорізька політехніка» здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» деталізують такі програмні результати навчання:

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. **ПРО1**

Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. **ПР06.**

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти. **ПР08**

Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. **ПР09**

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. **ПР11**

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. **ПР16**

12.Засоби оцінювання

Контроль знань студентів з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для студентів денної форми навчання засоби оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання студентом, виконання та захист курсової роботи тощо. Проведення двох рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної та курсової робіт, підсумковий контроль у формі заліку: тести, розв'язання задач.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
2. Організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
3. Форми фінансування діяльності суб'єктів господарювання.
4. Критерії прийняття фінансових рішень.
5. Теоретичне забезпечення фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
6. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу.
7. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств.
8. Фінансова діяльність акціонерних товариств.
9. Особливості фінансової діяльності товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю.
10. Фінансова діяльність повних і командитних товариств.
11. Фінансова діяльність державних підприємств.
12. Фінансова діяльність кооперативів.
13. Власний капітал суб'єктів господарювання, його функції та складові.
14. Статутний капітал і корпоративні права суб'єктів господарювання.

15. Основні цілі та передумови збільшення статутного капіталу.
16. Методи та джерела збільшення статутного капіталу.
17. Зменшення статутного капіталу підприємства.
18. Резервний капітал підприємства, його види та джерела формування.
19. Класифікація внутрішніх джерел фінансування підприємства.
20. Самофінансування підприємства.
21. Принципи самофінансування підприємств.
22. Забезпечення майбутніх витрат і платежів як внутрішнє джерело фінансування.
23. Чистий грошовий потік (Cash-flow) як індикатор фінансування підприємств за рахунок внутрішніх джерел.
24. Зміст, значення та основні завдання дивідендної політики.
25. Фактори, що впливають на дивідендну політику суб'єктів господарювання.
26. Методи нарахування дивідендів.
27. Форми виплати дивідендів.
28. Процедура та порядок виплати дивідендів.
29. Оцінка ефективності дивідендної політики суб'єктів господарювання.
30. Форми зовнішнього фінансування суб'єктів господарювання.
31. Банківське кредитування суб'єктів господарювання.
32. Залучення фінансових ресурсів підприємства шляхом випуску облігацій.
34. Комерційні кредити підприємств.
35. Особливості проведення операцій факторингу.
36. Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
37. Сутність та основні завдання реорганізації, спрямованої на укрупнення суб'єктів господарювання.
38. Реорганізація підприємства, спрямована на його розукрупнення.
39. Перетворення як особлива форма реорганізації суб'єктів господарювання.
40. Сутність та види фінансових інвестицій суб'єктів господарювання.
41. Довгострокові фінансові інвестиції.
42. Поточні фінансові інвестиції.
43. Оцінка доцільності вкладень в інвестиції з фіксованою ставкою дохідності.
44. Оцінка доцільності фінансових інвестицій у корпоративні права.
45. Сутність та принципи оцінювання вартості підприємства.
46. Вартість капіталу суб'єкта господарювання.
47. Дохідний підхід до оцінювання вартості суб'єкта господарювання.
48. Майновий підхід до оцінювання вартості суб'єкта господарювання.
49. Оцінювання вартості підприємства на основі ринкового підходу.
50. Етапи організації процедури оцінювання вартості суб'єкта господарювання.
51. Кредитне забезпечення. Основні види кредитного забезпечення.
51. Види облігацій суб'єктів господарювання. Кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики.
52. Номінальна та реальна вартість облігацій. Поточна та купонна дохідність облігацій.

53. Використання для формування капіталу підприємства ресурсів, отриманих за допомогою комерційних кредитів.
54. Інститути спільного інвестування (ICI). Загальна характеристика ICI як фінансових установ.
55. Сутність та основні завдання фінансового контролінгу.
56. Стратегічний фінансовий контролінг.
57. Оперативний фінансовий контролінг.
58. Формування та реалізація на підприємстві системи раннього попередження та реагування.
59. Методи фінансового контролінгу.
60. Організація й інформаційне забезпечення фінансового контролінгу.

13. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни

«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування під час рубіжного контролю	5	35
2 задачі під час рубіжного контролю	15	30
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовних модулів.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Окремо оцінюється захист курсової роботи за 100-ю шкалою.

Кількість балів за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Захист роботи	Сума
до 85__	до 15__	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		

70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (Частина 1,2)/ Укл. Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
5. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. . Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
6. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. . Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
7. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
8. Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.

15. Рекомендована література Базова

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 No 2456-VI.[Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2542-14>.

- 2.ВасильчукІ.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч.-метод. посіб. / [І.П.Васильчук, Т.П.Якимчук, Н.Є.Крупська]. –Львів: “Магнолія-2006”, 2013. –336с.
- 3.Господарський кодекс України від 16.01.2003 No 436-IV.[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
- 4.Економіко-фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В.Колесніков] –Х: УкрДАЗТ,2010. –182 с.
- 5.Закон України “Про акціонерні товариства” від 17.09.2008 No 514-VI [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
- 6.Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 No 2121-III [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
- 7.Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 No 996-XIV [Електронний ресурс]. –Режимдоступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
- 8.Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 14.05.1992No2343-XII[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
- 9.Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.1991 No 1575-XII [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
- 10.Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30.10.1996 No 448/96-ВР [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>.
- 11.Закон України “Про державну підтримку та розвиток малого та середнього підприємництва в Україні ” від 22.03.2012 No 4618-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
- 12.Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.1991 No 1560-XII [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
- 13.Закон України “Про страхування” від 07.03.1996 No 85/96-ВР [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
- 14.Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.2001 No 2664-III [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
- 15.Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 23.02.2006 No 3480-IV[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
- 16.Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. No 959-XII [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
- 17.Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 р. No 185/94-ВР. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/185/94-вр>.

- 18.КвасницькаР.С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / [Р.С.Квасницька] –К.: Магнолія-2006, 2013. –631с.
- 19.Конституція України: закон України від 28.06.1996 No 254к/96-ВР[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%EA/96-%E2%F0>.
- 20.КравчукО.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / [О.М.Кравчук, В.П.Лещук] –К.: Центр учбової літератури, 2010. –504 с.
- 21.ЛубенченкоО.Е. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. для сам. вивч. дисц. / [О.Е.Лубенченко, Н.В.Гришко, І.Л.Чабаненко] – Алчевськ.: ДонДТУ, 2010. –223 с.
- 22.Митний кодекс України від 13.03.2012 No 4495-VI.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
- 23.ПетрушевськаВ.В. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: конспек-тлекцій. / [В.В.Петрушевська, П.П. Можаровська, Н.О.Одинцова.] –Донецьк: Техно-пак, 2012. –105 с.
- 24.Пілецька. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / [С.Т.Пілецька, О.А.Сапліна] –Краматорськ: ДДМА, 2009. –112 с.
- 25.Податковий кодекс України від 23.12.2010 р. No 2856-VI. [Електронний ре-сурс]. –Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
- 26.ПолтаракН.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання (на прикладі малого бізнесу): навч. посіб. / [Н.І.Полтарак] –Х.:ХАІ, 2011. –48 с.
- 27.Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 No 201. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>.
- 28.Партин Г. О.Фінансовий контролінг: навч. посіб. / Партин Г. О., Заdereцька Р. І. –Л.:Вид-во Львів. політехніки, 2013. –232 с.
- 29.Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / [В.Я.Олійник та ін.]. –Д.: ДДФА, 2012. –282 с.
- 30.Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Л.О.Омелянович та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.О.Омелянович –3-тє вид., перероб. і допов. –Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. –284 с.
- 31.Цивільний кодекс України від 16.01.2003 No 435-IV.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Допоміжна

- 1.Аналіз фінансової звітності: навч. посіб. / [Т.М. Тігова, Л.С. Селіванова, Т.Б.Процюк]. –К.: ЦУЛ, 2012. –268 с.
- 2.БердарМ.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М.М.Бердар. –К.: ЦУЛ, 2010. –352с.
- 3.Брітченко І. Г., Князевич А. О. Контролінг : навч. посіб. / І. Г. Брітченко, А. О. Князевич. –Рівне : Волинські обереги, 2015. –280 с.

- 4.Гой. І.В. Підприємництво: навч. посіб. /І. В. Гой, Т.П. Смелянська. –К.: ЦУЛ, 2013. –368 с.
- 5.Гроші та кредит: підручник / [М.І.Савлук та ін.]; за наук. ред. М.І.Савлука. – [6-те вид., переробл. і допов.]. –К.: КНЕУ, 2011. –590 с.
- 6.Донець Л.І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. / Л.І. Донець, О.В. Шепеленко, С.М. Баранцева, О.В. Сергєєва, О.Ф. Веремийчук. –К.: ЦУЛ, 2012. –472 с.
- 7.Економіка підприємства: навч. посіб. / [В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погріщук]. –К.: ЦУЛ, 2010. –304 с.
- 8.Іванюта С.М. Управління ресурсами і витратами: навч. посіб. / С.М. Іванюта, О.П. Лугівська. –К.: ЦУЛ, 2011. –320 с.
- 9.Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління: навч. посіб. / І.А. Ігнат'єва, О.І.Гарафоновна –К.: ЦУЛ, 2013. –600 с.
- 10.ЛазаренковаГ.М. Фінанси: практикум: навч. посіб. / Г.М.Лазаренкова, І.І.Борисенко. –К.: Знання, 2008. –279 с.
- 11.МаркінаІ.А. Контролінг для менеджерів:навч. посіб. / І.А. Маркіна, О.М. Таран-Лала, М.В. Гунченко –К.: ЦУЛ, 2013. –304 с.
- 12.МединськаТ.В. Фінансове планування і прогнозування: навч. посіб. / МединськаТ.В., БілаО.Г., ЮсиповичО.І. –Львів: В-во Львівської комерційної академії, 2009. –156 с.
- 13.МельниковаА.М.Основи організації бізнесу: навч. посіб. /А. М. Мельников, О.А. Коваленко, Н.Б. Пундяк. –К.: ЦУЛ, 2013. –200 с.
- 14.ПаранчукС.В. Податковий менеджмент]: навч. посіб. / С.В.Паранчук, А.С.Мороз, О.С.Червінська. –Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2012. –295.
- 15.Управління фінансовою санацією підприємства: навч. посіб. / [О.В.Ролінський та ін.]. –Умань: Сочінський [вид.], 2013. –462 с.
- 16.Фінанси: навчальний посібник/ С.А.Кузнецова, В.М.Вареник, М.М.Вакулич; за заг. наук. ред. С.А. Кузнецової.–Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2014.–384 с.
- 17.Фінансове право: навч. посіб. / [Л.К.Воронова та ін.]; за заг. ред. Л.К.Воронової. –К.: Правова єдність, 2009. –395 с.
- 18.Фінансовий менеджмент : навч. посібник / за заг. ред. І. О. Школьник, В. М. Кремень; –К. : Центр учб. літ., 2015. -488 с.
- 19.Фінансовий аналіз: навч. посібник / І. О. Школьник [та ін.] ; за заг. ред. І.О.Школьник. –К.: Центр учб. літ., 2016. -368 с

16. Інформаційні ресурси

1. www.kmu.gov.ua -офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
2. www.rada.gov.ua—офіційний сайт Верховної Ради України.
3. www.minfin.gov.ua—офіційний сайт Міністерства фінансів України.
4. www.me.kmu.gov.ua—офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
5. www.sfs.gov.ua/—офіційний сайт Фіскальної службиУкраїни.
6. www.smcs.gov.ua—офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та

фондового ринку України.

7. www.dfr.gov.ua—офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
8. www.ukrstat.gov.ua—офіційний сайт Державного комітету статистики України.
9. www.fingazeta.com.ua —Фінансова газета (Міжнародний фінансовий тижневик).